

Taxon Hacquetia epipactis

Název taxonu	Hacquetia epipactis
Vědecký název taxonu	Sanicula epipactis
Jména autorů, kteří taxon p...	(Scop.) Krause (1904; 1772 jako...
Český název	jarmanka čemeřicová (hvězdnatec čemeřicový)
Synonyma (zahradnický pou..	Hacquetia epipactis (Scop.) DC.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Astrantia

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holarktická květenná říše, Cirkumboreální oblast a Atlanticko-eurosibiřská oblast
Biogeografické regiony - po..	v lesnatém předhůří západních Karpat a východních Alp

Zařazení

Fytocenologický původ	ptenofylofyt, orgadofyt, telmatofyt - květnaté bučiny, světlé dubohabřiny a křoviny, v horách do 1000 m n.m.
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatá trvalka do 0.2 m vysoká, kompaktní olistění
Kořen	početné svazčité kořeny z plazivých podzemních oddenků
Výhony	bezlisté, nevětvené kvetoucí stonky s jediným okolíkem
Listy	přízemní řapíkaté, dlanitě trojsečné a přes 0.1 m široké, s úkrojky opět trojlaločnými a drobně pilovitými
Květenství	okolíky podpírané až osmi nápadnými, žlutozelenými, pilovitými, hvězdovitě rozloženými listeny výrazně delšími květních stopek
Květy	drobné, různobalné, oboupohlavné nebo samčí, tyčinkotvaré, volnoplátéčné, pětičetné, zelenožluté
Opylovací poměry	Samosprašná
Plody	dvounažky bez karpoforu, v obrysu okrouhlé; merikarpia hnědočerná
Semena	vysévají se skarifikovaná merikarpia
Možnost záměny taxonu (+..	svérázný, stěží zaměnitelný taxon - habituelně podobná tibetská S. hacquetioides Franch. má hlávkovitě stažené okolíčky bílých

	nebo bledě růžových květů podpírané nejvýše třemi trojdielnými listeny; ostatní příležitostně pěstované druhy rodu (příloha) zcela nepodobné
Dlouhověkost	dlouhověká
Doba rašení	Na jaře rašící (IV)
Doba rašení - poznámka	olishuje se v průběhu kvetení
Doba kvetení	
Začátek doby kvetení	Březen
Konec doby kvetení	Duben
Doba kvetení - poznámka	kvete před olistěním stromů
Nároky na stanoviště	
Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - stín	✓
Faktor světla - poznámka	přizpůsobivý taxon, na slunci jen za dostatku vody
Faktor tepla	mrazuvzdorný do -28°C (USDA), nejspíš však i více
Faktor vody	mezofyt až hygrofyt
Faktor půdy	bohatá živinami, neutrální až zásaditá (pH 7.0 - 8.0) s vyšším podílem organické složky
Faktor půdy - vápnomilný	✓
Užitné vlastnosti	
Období hlavního estetického účinku	kvetení
Použití - pro trvalky	PD - Porost dřevin, OPD - Okraj porostu dřevin, KS - Kamenitá stanoviště (stanoviště s přítomností kamenů) a A - Alpium
Použití - pro trvalky - pozná..	GR 2-3 absSt 2-3 abs abs (stinná stanoviště, vlhké až mokré půdy)
Choroby a škůdci	askomycety (Asterina, Mollisia, Leptosphaeria, Colletotrichum) a rzi rodu Puccinia; ze škůdců hádátka (Meloidogyne, Pratylenchus, Aphelenchoides), mandelinky (Oomorphus), krásněnky (Agonopterix).
Doporučený spon pro výsad..	v parkových výsadbáchdo 20 rostlin na m2 (častější výsadba v malých skupinkách po 3-5 rostlinách)
Množení	
Množení	Předpěstování sadby, Dělení trsů a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	výsev skarifikovaného a stratifikovaného (2°C po šest týdnů) osiva (cca 8 g pro tisíc rostlin); dělení trsů časně zjara s výsadbou na

	záhony
Mezihrnky	8 cm hrnky / sadbovače cca osm týdnů po výsevu
Konečné hrnky	kontejnery 10-12 cm
Retardace	ne
Květní tvorba	exaktní data dosud chybí; nutná je vernalizace (šest týdnů 4°C-6°C)
Doba kultivace	dopěstované rostliny kvetou druhým rokem po výsadbě
Odrůdy	sněhobíle variegátní 'Thor'

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [B / ZF - B - Výsadby v okolí budovy B](#)
- [K / ZF - K - Výsadby v okolí budovy K \(koleje\)](#)
- [SK 1 a: záhon nejbliž zadního vchodu do... / ZF - O - Experimentální zahrada - záhony](#)
- [P 1: pole - záhon nejbliž státní silnice... / ZF - P - Experimentální zahrada - pole](#)

Ostatní

Poznámka na Moravě domácí (západní hranice areálu!), pozvolna mizející taxon; německá hodnocení 1984: Liebhaberstaude (vhodná pro zahrádkáře)

Odkazy

- Calviño C.I., Downie S.R. (2007): Circumscription and phylogeny of Apiaceae subfamily Saniculoideae based on chloroplast DNA sequences. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 44 (1): 175-191.

Grafické přílohy

